

Nationaal Archief
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Nummer Toegang: 1.02.09

**Inventaris van de archieven van de
Legaties bij de Nedersaksische Kreits
en Hanzesteden, (1794) 1795-1809**

Versie: 01-05-2021

Th.H.P.M. Thomassen, J.C.M. Pennings, W.D. Post, M. Zaaijer

Nationaal Archief, Den Haag 1994

This finding aid is written in Dutch.

I N H O U D S O P G A V E

Beschrijving van het archief.....	5
Aanwijzingen voor de gebruiker.....	6
Openbaarheidsbeperkingen.....	6
Beperkingen aan het gebruik.....	6
Materiële beperkingen.....	6
Aanvraaginstructie.....	6
Citeerinstructie.....	6
Archiefvorming.....	7
Geschiedenis van de archiefvormer.....	7
De Legatie Nedersaksische Kreits en de Hanzesteden.....	7
Geschiedenis van het archiefbeheer.....	7
De verwerving van het archief.....	7
Inhoud en structuur van het archief.....	8
Inhoud.....	8
Verantwoording van de bewerking.....	8
Verwant materiaal.....	9
Beschikbaarheid van kopieën.....	9
Beschrijving van de series en archiefbestanddelen.....	11
I. Balthasar Elias Abbema, Minister plenipotentiaris, 1795-1800.....	11
II. Johan Godard Reinhold, Zaakgelastigde, 1800-1809.....	15

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF

Naam archiefblok:

Legatie Hanzesteden

Periodisering:

archiefvorming: 1795-1809

oudste stuk - jongste stuk: 1794-1809

Archiefbloknummer:

1302

Omvang:

91 inventarisnummer(s); 0,84 meter

Taal van het archiefmateriaal:

Het merendeel der stukken is in het Nederlands

Soort archiefmateriaal:

Normale geschreven en gedrukte teksten. De Nederlandstalige stukken van vóór ca. 1700 zijn geschreven in het gotische cursiefschrift, met name in de oud-Hollandse klerkencursief.

Archiefdienst:

Nationaal Archief

Locatie:

Den Haag

Archiefvormers:

Legatie Nedersaksische Kreits/Minister plenipotentiaris, , 1795-1800

Legatie Nedersaksische Kreits/Zaakgelastigde, , 1800-1809

Balthasar Elias Abbema, Minister plenipotentiaris, , 1795-1800

Johan Godard Reinhold, Zaakgelastigde, , 1800-1809

Samenvatting van de inhoud van het archief:

Het archief van dit gezantschap bevat alleen de gezantschapspapieren van de gezant Abbema (1795-1800), die door de Nedersaksische Kreits niet werd erkend, en van zaakgelastigde Reinhold (1800-1809), die vóór 1800 secretaris van Abbema was.

Aanwijzingen voor de gebruiker

OPENBAARHEIDSBEPERKINGEN

Volledig openbaar.

BEPERKINGEN AAN HET GEBRUIK

Reproductie van originele bescheiden uit dit archief is, behoudens de algemene regels die gelden voor het kopiëren van stukken, niet aan beperkingen onderhevig. Er zijn geen beperkingen krachtens het auteursrecht.

MATERIËLE BEPERKINGEN

Het archief kent beperkingen voor het raadplegen van stukken als gevolg van slechte materiële staat.

AANVRAAGINSTRUCTIE

Openbare archiefstukken kunnen online worden aangevraagd en gereserveerd. U kunt dit ook via de terminals in de studiezaal van het Nationaal Archief doen. Om te kunnen reserveren dient u de volgende stappen te volgen:

1. [Creëer een account of log in.](#)
2. Selecteer in de archiefinventaris een archiefstuk.
3. Klik op 'Reserveer' en kies een tijdstip van inzage.

CITEERINSTRUCTIE

Bij het citeren in annotatie en verantwoording dient het archief tenminste éénmaal volledig en zonder afkortingen te worden vermeld. Daarna kan worden volstaan met verkorte aanhaling.

VOLLEDIG:

Nationaal Archief, Den Haag, Legatie Hanzesteden, nummer toegang 1.02.09, inventarisnummer ...

VERKORT:

NL-HaNA, Legatie Nedersaksische Kreits en Hanze, 1.02.09, inv.nr. ...

Archiefvorming

GESCHIEDENIS VAN DE ARCHIEFVORMER

DE LEGATIE NEDERSAKSISCHE KREITS EN DE HANZESTEDEN

De Staten-Generaal hadden vanaf 1617 tot 1809 een vaste vertegenwoordiger bij de Hanzesteden. Deze resideerde sinds 1619 in Hamburg en was, behalve bij Lübeck en Hamburg, ook geaccrediteerd bij Bremen (vanaf 1708) en de Nedersaksische Kreits (vanaf 1733).

GESCHIEDENIS VAN HET ARCHIEFBEHEER

De stukken van de voorgangers van gezant Abbema en zaakgelastigde Reinhold gingen verloren. Commissaris Hartsinck wilde ze na zijn ontslag in 1795 niet aan zijn Bataafse opvolger overdragen en gaf ze aan de Engelse gezant. Sindsdien zijn ze spoorloos, ondanks pogingen die Reinhold in 1810 in het werk stelde om ze van de Engelsen terug te krijgen.

Reinhold droeg het archief van na 1795 in 1810 over aan zijn Franse collega, die het naar Parijs liet overbrengen. In 1814 werd het door de Nederlandse regering gereclameerd en overgebracht naar het Ministerie van Buitenlandse Zaken in Den Haag.

Vanuit het Ministerie van Buitenlandse Zaken in Den Haag werd het archief in 1854 naar het Rijksarchief overgebracht. Daar werd het aangevuld met bestanddelen van de archieven van de gezanten Hop, Hogguer en Hartsinck en met nog wat losse stukken afkomstig van andere gezanten.

De rechtstitel is (nog) onbekend

DE VERWERVING VAN HET ARCHIEF

Het archief is bij Koninklijk Besluit of ministeriële beschikking overgebracht.

Inhoud en structuur van het archief

INHOUD

Het archief van dit gezantschap, dat een omvang heeft van bijna 1 m, bevat alleen de gezantschapspapieren van de gezant Abbema (1795-1800), die door de Nedersaksische Kreits niet werd erkend, en zaakgelastigde Reinhold (1800-1809), die vóór 1800 secretaris van Abbema was.

VERANTWOORDING VAN DE BEWERKING

In 1987 werden de latere toevoegingen door Thomassen weer verwijderd. Hij parkeerde enkele stukken van Mauricius, Buys, Abbema en Hogguer in Legatiearchief Diversen en bracht de stukken van Hartsinck terug naar de collectie Aanwinsten. Pennings nam stukken van Hendrik Hop op in het familiearchief Hop. De resterende stukken van van Abbema en Reinhold werden tenslotte bewerkt door Pennings en Thomassen met medewerking van Zaaijer en Post.

Het archief is niet meer compleet. Onderzoek in oudere inventarissen wees uit, dat tussen 1810 en 1854 een cijfer en een instructie voor consuls verloren zijn gegaan.

Verwant materiaal***BESCHIKBAARHEID VAN KOPIEËN***

Inventarisnummers van dit archief zijn niet in kopievorm beschikbaar

BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDELEN

I. BALTHASAR ELIAS ABBEMA, MINISTER PLENIPOTENTIARIS, 1795-1800.

- 1** Ingekomen brieven van W. Quarles, griffier van de Staten-Generaal, 1795-1796 1 omslag
- 2-3** Ingekomen stukken van het departement van Buitenlandse Zaken, 1796-1800 2 pakken
- 2** 1796-1797
- 3** 1798-1800
- 4** Ingekomen brief van J. de Kempenaar, lid van het Comité tot de Zaken van de Marine, 1797 1 stuk
- 5-7** Ingekomen brieven van Nederlandse diplomatieke en consulaire vertegenwoordigers, 1796-1797, met bijlagen
- 5** H. Duntze, consul te Bremen, 1797-1798, met bijlagen, 1 omslag
- 6** R.G. van Polanen, minister-president te Philadelphia, 1796, 1 stuk
- 7** N. Koops, consul te Malaga, 1797, met bijlage, 3 stukken
- 8** Ingekomen brief van vice- admiraal De Winter, 1798 1 stuk
- 9** Ingekomen brieven van W.H. Rink, commandeur van St-Maarten, en zijn secretaris A. van Heyningen, 1797-1798 3 stukken
- 10** Ingekomen brieven van betaalde correspondenten 1796-1797 1 omslag
- Correspondenten:
- Sturler te Berlijn, 1796-1797
- V.T.H. Legemme te Ritzbüttel, 1797
- 11-17** Ingekomen brieven van colleges en autoriteiten in de Hanzesteden, 1795-1799
- 11** Van baron d'Eelking, syndicus van Bremen, 1795-1798, 1 omslag
- 12** Van Sievelung, A. von Sienen, Doormann, syndici van

- 13** Hamburg, 1795-1799, 1 pak
Van M.W. Schrotteringk, senator van
Hamburg, 1797, 1799, 1 omslag
- 14** Van Schulte, Rücker en Günther, praetoren te
Hamburg, 1796-1799, 1 omslag
- 15** Van J.F. Rücker, gedeputeerde en president van de
handelsdeputatie van Hamburg, 1795, 1797, 1 omslag
- 16** Van H.A. Wilcken, Syndicus van Lübeck, 1795-
1796, 1798, 1 omslag
- 17** Van burgemeesters en senaat van Lübeck, 1796, 1 stuk
- 18** Ingekomen brieven van Blücher, generaal-majoor,
1798 2 stukken
- 19-24** Ingekomen brieven van buitenlandse diplomatieke
vertegenwoordigers bij de Hanzesteden,
1796-1798, met bijlagen
- 19** Van E.J. graaf Schimmelmann, Deens gezant,
1796, 1798, met bijlagen, 1 omslag
- 20** Van Chevalier d'Avon (?), Reinhard, Marragon en Billiot,
gezanten, en Lemaître, zaakgelastigde van Frankrijk,
1796-1798, met bijlagen, 1 omslag
- 21** Van [J.] Pitcairn, Amerikaans consul, 1798, 1 stuk
- 22** Van Schultz, Pruisisch gezant, 1798, 2 stukken
- 23** Van chevalier D'Orozio, Spaans gezant, 1798, 2
stukken
- 24** Van Peyron, Zweeds gezant, 1798, 2 stukken
- 25** Ingekomen brieven van de Franse minister plenipotentiaris bij de
Bataafse Republiek L. Roberjot,
1798 2 stukken
- 26** Ingekomen brief van Alexandre Deshacquets, Frans zaakgelastigde
te Brussel,
1796 1 stuk
- 27-29** Ingekomen brieven van particulieren in de Bataafse Republiek,
1796-1798 3 omslagen
- 27** Amsterdam:
Brieven ...
- van C.W. Visscher, 1796;
- van A. en H. Baart, kooplieden, 1797;
- van Th. Gülcher & Mülder, 1797;
- van J.G.L. Sultzbergen, 1797;
- van Vereul & Zn., 1797;
- van M. van Arp, 1798;
- van Brausberg, Klüppel, Fisch & Co., 1798;
- van J. van den Broeke, F. Snijder, W.Y. van Hamelsveld, Curators
in de boedel van L. Sablon, 1798;

-
- van Calis, Kuyper, Van Dam & Co., 1798;
 - Van G. Dommer en De Souza, 1798;
 - van Van Staphorst de Bary & Co., 1798;
- 28** 's-Gravenhage:
 Brieven ...
 - van Van der Hoop, 1797;
 - van J.H. de Lange, 1797;
 - van G.C.C. Vatebender, 1797-1798;
 - van H. Schepman, 1798;
- 29** Overige plaatsen en onbekende herkomst:
 Brieven ...
 - van F.J. Hobma te Workom, 1796;
 - van J. Luzac te Leiden, 1797;
 - van J.B. Paschen & Co., 1797;
 - van C. Spieringshoek te Schiedam, 1797;
 - van L. Hoogenzdijk te Vlaardingen, 1798;
 - van A. van der Pauw te Utrecht, 1798.
- 30-32** Ingekomen brieven van particulieren in de Hanzesteden, 1796-1798 3 omslagen
- 30** Bremen:
 Brieven ...
 - van E. Vollmers, 1797;
 - van H. de Meinertshagen, 1798.
- 31** Hamburg:
 Brieven ...
 - van P. Magito, 1798;
 - van J. van der Rest, 1798;
 - van L. Sablon, 1798;
- 32** Lübeck:
 - van Montmorency Robecq,
 1797-1798, met bijlage.
- 33** Ingekomen brieven van overige particulieren. Brieven van:
 - H. Fagel te Altona, 1795;
 - J.D. Pasteur te Osnabrück, 1795;
 - J.D. Reinard te Altona, 1795;
 - R. Folger te Glückstadt, 1797;
 - baljuw J.A. Heise te Ritzbüttel, 1797;
 - J.B. Hoffinger te Hull, 1797;
 - W.G.H. Tiedemann te Glückstadt, 1797;
 - [...] Schack te Kiel, 1798;
 - L. van Steveninck te Wilser, 1798.
 1795-1798 1 omslag
- 34** Nieuwsberichten, 1795 2 stukken
- 35** Instructie en geloofsbrieven, 1795 1 omslag
- 36** Concept- declaratie en stukken betreffende declaraties, 1795-1798 1 omslag

- 37** Stukken betreffende het reclameren van het naar Harlingen opgebrachte Engelse schip de 'Mermaid', 1795 1 omslag
- 38** Geschrift getiteld: "Eene bejaarde Nederlander aan zijne Jongere meedeburger over de vermaaning van het Comité de Salut Public van Vrankrijk aan het Bataafsche Volk", [1795], afschrift 1 stuk
- 39** Stukken betreffende de eis tot schadevergoeding van A. Deshacquets ten laste van de stad Amsterdam, 1796 1 omslag

II. JOHAN GODARD REINHOLD, ZAAKGELASTIGDE, 1800-1809

- 40-44** Minuten van uitgaande brieven aan het departement van Buitenlandse Zaken, 1800-1809 5 pakken
- 40** 1800-1801
- 41** 1802-1803
- 42** 1804-1805
- 43** 1806-1807
- 44** 1808-1809
- 45** Overige minuten van uitgaande brieven, 1800-1809 1 omslag
- 46-47** Ingekomen brieven van het departement van Buitenlandse Zaken, 1801-1809 2 pakken
- 46** 1801-1805
- 47** 1806-1809
- 48** Ingekomen stukken van correspondenten uit de Nationale vergadering, te weten:
Van de commissie tot de Binnenlandse Correspondentie, 1797;
Van Lespinasse, lid, 1797. 2 stukken
- 49-50** Ingekomen stukken van C.F. van Maanen, 1799, 1804-1805, 1808
- 49** Als minister van Justitie en Politie, 1808, met bijlage, 3 stukken
- 50** Als advocaat- fiscaal en procureur- generaal over de voormalige gewesten Holland en Zeeland, 1799, 1804-1805, 1 omslag
- 51-52** Ingekomen stukken van het departement van Financiën, 1805, 1808
- 51** Van de minister van Financiën Gogel, 1808, met bijlagen, 1 omslag
- 52** Van de secretaris van staat van Financiën, 1805, met bijlagen, 3 stukken
- 53-61** Ingekomen stukken van de departementen van Marine en Koloniën en aanverwante instellingen en ambtenaren, 1795-1805, 1808
- 53** Van het Oostindisch Comité en de Aziatische Raad, 1796-1799.1802, 1 omslag
- 54** Van de commissarissen aan de Kaap de Goede Hoop, 1802, 1 stuk
- 55** Van het Westindisch Comité, 1797,1799, 1 omslag

- 56** Van het Comité tot de Zaken van de Marine, 1795-1805, met bijlagen, 1 pak
- 57** Van de minister van Marine en Koloniën J. van der Heim, 1808, 1 omslag
- 58** Van J.B. Hoffinger, schrijver aan boord van 's lands fregat 'Phoenix', 1802, en H. Hofmeyer, kapitein-luitenant op de 'Sibilla Antoinetta', 1803., 2 stukken
- 59** Van de commissarissen over het Vaderlands Fonds tot aanmoediging van 's lands zeedienst, 1899, 2 stukken
- 60** Van het Intermediair Bureau der Convoeien en Licenten, 1798, 1 stuk
- 61** Van de commissaris tot de Zaken der Convoeien en Licenten te Amsterdam, 1805, 1 stuk
- 62-63** Ingekomen stukken van het Comité tot de Algemene Zaken van het Bondgenootschap te lande, 1797,1798,1801
- 62** Van Lidt de Jeude, lid van het comité tot de Algemene Zaken van het Bondgenootschap te lande, 1797, 1 stuk
- 63** Van de agent van Oorlog, 1798, 1801, 2 stukken
- 64** Ingekomen brief van B. Webbers, secretaris van het gewezen agentschap voor de Nationale Economie, 1801 1 stuk
- 65-71** Ingekomen brieven van provinciale en stedelijke bestuursorganen en autoriteiten in de Bataafse Republiek, 1798, 1801-1802, 1808
- 65** Van de commissarissen uit het Hof van Justitie in Gelderland, 1801, 1 omslag
- 66** Van staasraad Van Hooff, commissaris- generaal in Oost- Friesland, 1808. 2 stukken
- 67** Van Van der Capellen, landdrost van het departement van Oost- Friesland, 1808, 1 omslag
- 68** Van de procureur van Amsterdam, 1798, 1801, 1 omslag
- 69** Van het Comité van Algemene Waakzaamheid te Amsterdam, 1798, 1 stuk
- 70** Van de Commerciesociëteit te Amsterdam, 1802, met bijlagen, 3 stukken
- 71** Van G. van der Wallen, directeur van de Lijnbaan te Rotterdam, 1808, met bijlagen, 1 omslag
- 72** Ingekomen brieven van officieren in het Nederlandse leger. Brieven van:
 - Daendels, luitenant- generaal, 1798;
 - Stedman, kolonel en chef van de generale staf, 1808.
 1798-1808 3 stukken

- 73** Ingekomen brieven van Nederlandse consuls en een legatiesecretaris. Brieven van:
 - H. Famser, consul te Hamburg, 1799;
 - J.H. de Veer, legatiesecretaris te Bremen, 1806, met bijlage;
 - Duntze, consul te Bremen, 1807;
 - Kaupe, consul te Tripoli, 1799.
 1799-1807 1 omslag
- 74-79** Ingekomen brieven van colleges en autoriteiten in de Hanzesteden, 1801-1809 5 omslagen en 1 stuk
- 74** Van de syndici van Bremen, Eelking, 1805-1807, en C.H. Schöne,, 1809, met bijlagen
- 75** Van de syndici van Hamburg, Gries, 1802-1803, Sienen, 1803-1807, en Oldenburg, 1807-1808, met bijlagen
- 76** Van J.H. Rücker, preator te Hamburg, 1802, 1 stuk
- 77** Van H. Petersen Rücker von Westfalen, gedeputeerde van Hamburg, 1808, met bijlagen
- 78** Van autoriteiten in Hamburg 1801-1809
 Brieven van
 - Brunnermann, 1801;
 -D. Endel, directeur van de Douane te Hamburg, 1807-1809.
- 79** Van Curtius, syndicus van Lübeck, 1805-1808, met bijlagen
- 80-83** Ingekomen brieven van en minuten van uitgaande brieven aan buitenlandse gezanten en vertegenwoordigers bij de Hanzesteden, 1802, 1805-1808 3 omslagen en 1 stuk
- 80** Van Sombay, Frans consul, 1806 en Bourrienne, Frans gezant, 1807-1808
- 81** Van La Chevardier, Frans commissaris van handel te Hamburg 1802, 1805-1806, met bijlagen
- 82** Van Abdekal Acxas en Hagi Abdelkrim Bentaleb, Marokkaanse gezanten, 1805
- 83** Van G. Stark, Zwitsers zaakgelastigde, 1802, 1 stuk
- 84** Ingekomen brieven van het hof van de Hertog van Sleeswijk-Holstein te Altona. Brieven van:
 - De Boddieu, majoor en kamerheer, 1807. N.B. Ontbreekt.
 - Leopols van Hessen, 1808.
 1807-1808 3 stukken
- 85** Ingekomen brieven van kooplieden in Amsterdam. Brieven van:
 - J. Rolland, 1806-1807, met bijlagen;
 - Fred. Schierhout, 1807;
 - [...] Ambrogio, 1809.
 1806-1809 1 omslag

-
- 86** Stukken betreffende de staatsregeling van de Bataafse Republiek, 1801, en de vrede van Amiens, 1802.
1801-1802 2 stukken
- 87** Decreet van Koning Lodewijk Napoleon van Holland betreffende verboden handel op de vijand. Afschrift.
[c. 1807], 1 stuk
- 88** Register van afgegeven certificaten voor verscheepte niet-Engelse goederen en koopmanschappen van Hamburg en Altona naar de Bataafse Republiek,
1797-1809 1 deel.
Niet raadpleegbaar
- 89** Lijsten van bemanningsleden van de schepen de 'Zorg'. de 'Oosthuysen', de Prins Frederik' en de 'Goeree',
1794-1795 3 stukken
- 90** Lijst der manschappen op de brik 'Vereeniging', schipper F. Lolling, in Hambrug,
1803 1 stuk
- 91** Stukken betreffende onderzoek naar de verkoop van besmette oude klederen en stoffen door Joodse kooplieden in Amsterdam,
1805 1 omslag